

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ОЦІНКА НАСЛІДКІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НА АГРОЕКОСИСТЕМИ»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Навчальна дисципліна викладається для програм зазначених спеціальностей: ОПП Землеустрій та планування територій ОПП Еколого-економічне рослинництво ОПП Насінництво і насіннєзнавство ОПП Агроєкологія
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Трудомісткість	120 год
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології.
Контактні дані розробника(ів)	Писаренко Павло Вікторович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: pavlo.pysarenko@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/pysarenko-pavloviktorovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів цілісного уявлення про екологічно стабільні агроєкосистеми, оцінка наслідків господарської діяльності на агроєкосистеми, методи відновлення техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення з метою забезпечення екологічної та продовольчої безпеки регіону.
Компетентності	– Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. – Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. – Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. – Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. – Здатність формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та здійснювати вибір інноваційно-інвестиційних проектів за

	екологічними та економічними критеріями з урахуванням наслідків воєнних дій в Україні.
Результати навчання	РН 4. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог. РН 7. Уміти оцінювати та аналізувати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на природні середовища, розуміти принципи функціонування сталих агроєкосистем для забезпечення продовольчої безпеки.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Методи навчання	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда. Наочні методи: ілюстрування. Практичні методи: практичні роботи, робота з науковою літературою (конспектування, тезування). Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Теоретичні та технологічні аспекти впливу господарської діяльності на стан земель. Тема 2. Сучасні методи комплексної оцінки та контролю якості й стану агроєкосистем. Тема 3. Сучасні методи оцінювання господарського впливу на стан і якість земельних ресурсів. Тема 4. Екологічно стабільні агроєкосистеми. Тема 5. Методи відновлення техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення. Поняття локального, регіонального та глобального забруднення земель Тема 6. Сучасні перспективні технології та обладнання в сфері охорони та відновлення земель. Тема 7. Екологічні ризики внаслідок впливу господарської діяльності на стан земель. Тема 8. Еколого-економічна оцінка збитків господарського впливу на агроєкосистеми.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання. Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є: ✓ виконання вправ на практичних заняттях (письмовий, усний контроль); ✓ виконання контрольної роботи (письмовий контроль);

	✓ виконання завдань самостійної роботи (усний контроль). ✓ Форма <u>семестрового контролю</u>: залік
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату) Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.
Рекомендовані джерела інформації	<i>Основні</i> 1. Примака І.Д. Землеробство: Підручник. К., 2020. 578 с. 2. Примака І.Д. Сівозміни: Підручник. К., 2019. 365 с. 3. Примака І.Д. Механічний обробіток ґрунту: історія, теорія, практика. За ред.. К., 2019. 428 с. 6. Писаренко П.В., Писаренко В.М. Управління агротехнологіями за умов посух. Монографія. Полтава 2020. 163 с.

	7. Писаренко В. М., Писаренко П. В., Писаренко В. В., Горб О. О., Чайка Т. О. Формування родючості ґрунту в умовах органічного землеробства Вісник ПДАА № 3 2019 С. 85-91. 8. Писаренко П.В., Писаренко В.М. Агроєкологія. Полтава: ПДАА, 2008 р. 284 с. 9. Писаренко П.В., Самойлік М.С., Галицька М.А. Методологічні засади відновлення забруднених агроценозів в контексті сталого розвитку регіонів України. Монографія. Полтава: ПДАУ, 2023. 455 с. 10. Писаренко П.В., Самойлік М.С. Використання пробіотичних препаратів у системі екологізації землеробства. Монографія. Полтава: ПДАУ, 2023. 422 с. 11. Писаренко П.В., Самойлік М.С., Цьова Ю.А., Серeda М.С. Теоретичні засади відновлення техногенно порушених агроценозів. Монографія. Полтава: ПДАУ, 2022. 12. Pysarenko P.V., Samojlik M., Plaksiienko I.L., Kolesnikova L.A. Conceptual framework for ensuring resource and environmental safety in the region. Theoretical and Applied Ecology, 2019, 2019(2), p. 137–142. <i>Додаткові</i> 1. Методичні рекомендації "Моніторинг трансформації агроландшафтів та прогнозна оцінка продуктивності агроєкосистем в умовах змін клімату за даними ДЗЗ". К., 2020. 20 с. 2. Хижняк С.В., Коверсун І.В., Довбиш О.Б., Войціцький В.М. Характеристика екологічних ризиків в екосистемах та оцінювання можливості їх прояву. «Агробіологія», 2023. № 1. С. 61–69. 3. Електронне науково-популярне видання. Україна, шкода довкіллю, екологічні наслідки війни. https://cleanair.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/cleanair.org.ua-war-damages-ua-version-04-low-res.pdf
Рік введення	2023